

چکیده

مقدمه: مراکز تحقیقاتی نقش بسزایی در پیشرفت علم هر کشور دارند و از این مراکز، مراکز تحقیقاتی پزشکی به دلیل فعالیت در حوزه مرتبط با سلامت انسان از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشند. با ارزیابی صحیح این مراکز می توان وضعیت کیفی تولیدات علمی آنها را علاوه بر وضعیت کمی آنها سنجید. در این پژوهش با بهره گیری از شاخص های معتبر علم سنجی به ارزیابی برونداد علمی مراکز تحقیقاتی بیومدیکال ایران پرداخته شده است.

روش بررسی: در راستای رسیدن به اهداف پژوهش، کلیه مدارک نمایه شده تمامی ۱۰۴ مرکز تحقیقات بیومدیکال ایران، از پایگاههای استنادی اسکوپوس و آی اس آی گردآوری و شاخص های H, G, M, R, A آنها محاسبه شد.

یافته ها: یافته های حاصل این پژوهش ۵۴۶۹ مدرک از پایگاه اسکوپوس و ۲۳۶۶ مدرک از پایگاه آی اس آی بود. تعداد کل استناد به این مدارک در پایگاه اسکوپوس و آی اس آی به ترتیب، ۱۶۹۹۶ و ۶۹۲۳ استناد بود. میانگین شاخص H مراکز بیومدیکال ایران در پایگاه اسکوپوس و آی اس آی به ترتیب ۵/۱۸ و ۴/۳۸ و میانگین شاخص G مراکز بیومدیکال ایران در پایگاه اسکوپوس و آی اس آی به ترتیب ۷/۸۵ و ۶/۳۶ و میانگین شاخص A مراکز بیومدیکال ایران در پایگاه اسکوپوس و آی اس آی به ترتیب ۱۲/۴ و ۸/۸ و میانگین شاخص R مراکز بیومدیکال ایران در پایگاه اسکوپوس و آی اس آی به ترتیب ۷/۴۵ و ۶/۱۴ و میانگین شاخص M مراکز بیومدیکال ایران در پایگاه اسکوپوس و آی اس آی به ترتیب ۰/۸ و ۰/۷۴ بود. بیشترین نوع مدرک تولید شده توسط مراکز بیومدیکال ایران "مقاله" بوده اما بیشترین استناد به نوع "نقد" تعلق گرفته است.

بحث و نتیجه گیری: تعداد مدارک نمایه شده مراکز بیومدیکال ایران و نیز استنادات به آنها در پایگاه استنادی اسکوپوس بیشتر از پایگاه آی اس آی است و به تبع آن میانگین هر کدام از این ۵ شاخص در پایگاه اسکوپوس بیشتر از پایگاه آی اس آی می باشد. از ۵ شاخص مورد بررسی، محاسبه دوشاخص M و R در کنار شاخص H برای ارزیابی مراکز تحقیقاتی ایران پیشنهاد می شود. مسلماً پایین بودن شاخص های علم سنجی در این مطالعه را نمی توان دلیلی بر فعالیت کم مراکز بیومدیکال ایران و یا بی کیفیت بودن مدارک منتشر شده این مراکز تحقیقاتی بیومدیکال دانست چرا که عواملی نظیر تازه تأسیس بودن بعضی از این مراکز تحقیقاتی، زبان مدرک منتشر شده و یا چاپ شدن مدرک در مجلات نمایه نشده در پایگاههای استنادی و یا عدم انتشار نتایج تحقیقات مراکز و... نیز می تواند بر روی مقدار این شاخص ها تأثیر بگذارد.

کلیدواژه ها: مراکز تحقیقات بیومدیکال، علم سنجی، شاخص h، شاخص G، شاخص A، شاخص R، شاخص M .